

ŽIVOT VÍRY

Proměna
společnosti
evangeliem

7-8

2017

60 Kč

Čemu věří nevěřící?

rozhovor:
Vasanti
Watkinsonová
už neuctívá Šivu **/8**

Vyvinul se
Adam z opice?
Problém
teistické evoluce **/24**

Mniši se
nesmí lechtat
Zkušenosti
misionářky v Thajsku **/30**

52 stran
čtení na léto
soutěžní křížovka
+ dárek:
magnet s veršem

co najdete v tomto čísle

úvodník

4 Byl fuč a jeho peníze s ním... Michal Klus

pokoj s Izraelem

6 Donald Trump na Blízkém východě Johannes Gerloff

rozhovor

8 Odmítla jsem se klanět indickým bohům Vasanti Watkinsonová

téma: Čemu věří nevěřící?

12 České mýty o křesťanství Jiří Unger

14 Proč odmítají křesťanství? anketa

16 Na co se ptají nekřesťané? Jan Heřmanský

17 Pravda a milost pro „českého Honzu“ Pavel Píchot

můj příběh

18 Jak jsem to mohl přežít? František Hanzlíček

20 Úrok tajného sponzora Jana H.

pastorace

22 Ani jsem si neuvědomila, že pláču Tereza Zgarbová

křesťan a společnost

23 Cesty česko-sudetského smíření Tomáš Dittrich

stvoření

24 Teistická evoluce a historický Adam Josef Potoček

nad Biblií

26 Odsouzení k vítězství Jiří Dohnal

28 Patří země Izrael Židům? Johannes Gerloff

misie

30 Duchové, Písmo a opravdová pomoc Kristýna

rodina

33 Nezvladatelné děti Dalimil Staněk

z historie

34 Nevěděli jsme, zda už nejsme v nebi Mikuláš Ludvík Zinzendorf, Jaroslav Pleva

recenze

37 Stu Garrard: Beatitudes Marek Moškoř

37 Oslobodenie Ivana Kultová

6
Mezi šejchy a u Zdi nářků
Trump na Blízkém východě

8
Vasanti Watkinsonová
„Hinduisté mezi své
bohy klidně přijmou i Ježíše“

12
**České mýty
o křesťanství**
Pravda, milost a český Honza

18
Jak jsem to mohl přežít?
příběh čtenáře

ŽIVOT VÍRY

ročník 28 / červenec–srpen 2017
cena 60 Kč

Život víry je měsíčníkem vydávaným Křesťanskou misijní společností (KMS), která sdružuje různá křesťanská společenství, organizace a jednotlivce. KMS slouží k vzájemnému dorozumění křesťanských pracovníků, kteří usilují o misii a o jednotu křesťanů ve světle Písma. Chce napomáhat k duchovnímu růstu a vzdělávání křesťanů a místních sborů. KMS chce sloužit Božímu lidu. Snaží se o prohloubení vztahů mezi křesťany a usiluje o probuzení.

Šéfredaktor: Mgr. Tomáš Coufal
Redakce: Ing. arch. Tomáš Dittrich, Lucie Švábová, DiS.
Redakční rada: Ing. arch. Tomáš Dittrich, Ing. Lubomír Ondráček, Mgr. Jiří Unger, Ing. arch. Kateřina Hodecová
Sazba a grafická úprava: Ondřej Pumr
Korektury: Lucie Švábová, DiS., Zdenka Brázdillová
Výtvarná spolupráce: Pavel Bosman
Tisk: Grafotechna Plus, s. r. o.

Redakce a administrace
KMS – Život víry, Primátorská 41, 180 00 Praha 8
tel.: 284 841 922, fax: 284 841 923
e-mail: redakce@zivotviry.cz, web: www.zivotviry.cz

Předplatné
objednávejte pomocí výše uvedených kontaktů nebo na e-mailu předplatne@zivotviry.cz.
Půlroční (250 Kč) či roční předplatné (499 Kč) lze zahájit kterýmkoli měsícem roku. Bližší informace (mj. kompletní ceník včetně množstevních slev) najdete na www.zivotviry.cz, odkud lze časopis také pomocí on-line formuláře objednat. Informace na vyžádání zašleme i poštou.

Předplatné, distribuce a reklamace na Slovensku:
Knihkupectvo Jonatán,
Legionárska 2, 811 07 Bratislava
tel. 02/555 63 040, e-mail: jonatan@vvh.sk
<http://obchod.mrp.sk/vbh>

Distribuce pro zdravotně postižené elektronicky:
Diakonie ČCE, Klimentská 18, 110 05 Praha 1
tel.: 222 316 306, e-mail: szp@diakonie.cz

Vydavatel: KMS, IČ 539 147
Registrováno: MK ČR E 6094, ISSN 1210-43-45

Za obsah podepsaných článků odpovídají autoři. Redakce si vyhrazuje právo zaslané příspěvky krátiť. Snažíme se publikovat původní texty. Pokud články, které nám posíláte, chcete zveřejnit i jinde, prosíme, abyste nás o tom informovali.

© Život víry – všechna práva vyhrazena.

Přetiskování článků či jejich delších částí bez písemného svolení redakce se zapovídá, přetiskování kratších částí (do jednoho odstavce) možno pouze s uvedením přesné citace (včetně ročníku, názvu článku a strany). Jednotlivé články možno šířit prostřednictvím xerokopii, pouze zdarma.

Uzávěrka **rádkové i plošné inzerce** je druhého dne předchozího měsíce. Později zadané inzeráty zařadíme dle možností, s 50% příplatkem.

Redakce si vyhrazuje právo inzerát odmítnout. Seznamovací a fundraisingové inzeráty nezveřejňujeme.

Podmínky inzerce: <http://inzerce.zivotviry.cz>

Číslo vychází koncem předchozího měsíce a je distribuováno během první poloviny měsíce.

Milý čtenáři,

parafrázuji loňský příběh norskó-rumunské rodiny. Děti si ve škole zpívaly křesťanskou písničku. Učitelka zavětrila a zjistila, že když doma neposlechnou, táta jim někdy vlepi pohlavek. Ta starostlivá paní upozornila Barnevernet. Dotyčná veleinstitute se už dokázala postarat o to, aby děti získaly místo v náhradních rodinách, kde jim nebudou zatemňovat hlavy.

To, že menšiny mají práva, je jen teorie. Práva mají jen některé menšiny. Práva dětí je třeba respektovat. (I když: Je tím právem být ochráněn od fyzických trestů, nebo žít se svými rodiči? Kdo ta práva určuje?) A co práva rodičů odebraných dětí? Kdo posoudí práva obou skupin tam, kde jsou stavěna proti sobě? V Norsku o tom rozhodují podivné směrnice. A není odvolání.

Oprávněnost odebrání dětí totiž nejde prošetřit, protože kdyby se řeklo, že děti byly zneužívány, poškozuje je to. Proto se nemůže říct ani, že zneužívány nebyly, protože takové vyjádření by poškozovalo jiné odebrané děti, o kterých se to říct nemohlo. Kdyby se o některých dětech řeklo, že nebyly zneužívány, tak u dětí, o kterých by se neřeklo nic, by se tím vlastně říkalo, že zneužívány byly. Proto se radši o nikom neříká nic. Rodiče se tak ovšem kvůli absenci obvinění nemohou bránit a musejí se spokojit nadějí, že úředníci Barnevernetu neudělali chybu. Nezbývá jim nic než doufat, že jim jejich děti berou oprávněně. Ano, je to absurdní.

Práva skupiny na to, aby byla ochráněna od fanatických rodičů, vedou k diskriminaci těchto rodičů, a navíc neexistuje měřítko či způsob, jak věc prošetřit. Ve hře je totiž ještě jiná menšina, patrně ideová architekti Barnevernetu, kteří pro tuto instituci dohlížejí právo nevykazatelosti a nekontrolovatelnosti. Učitelka nechtěla, aby děti byly odebrány, jen si jim přála pomoci. Děti i rodiče k tomu přišli jako slepi k houslím, takže skupina, o kterou jde především, jsou lidé z Barnevernetu. To je ta skutečná menšina.

U Barnevernetu je situace složitá, vypadá to, jako by uvedené nespravedlnosti vznikaly náhodou. Zvláště na tom je, že výsledky odpovídají mainstreamové „rodinné“ politice, která se v našem západním světě postupně prosazuje. Kdo za tou politikou stojí? Konkrétní liberální filozofové? Hollywoodské celebrity a opinion makeři? Ženy zneužívané svými otci, a proto latentně nenávidící všechny muže i běžné rodiny s láskyplnými vztahy? Mapuje se to těžko, ale jde o vlivnou menšinu, která působí už několik generací (takže je strukturovaná v čase) a která ovládla OSN a do nezabíratelné míry i evropské instituce. Je to nepřehledné, jde vlastně o hnutí ideově vyhraněných lidí. Zvláštní menšina, která ale rozhodně má jasno, menšina, která je aktivní, nasazená, horlivá.

Takové menšiny získávají půdu. Tak tomu bylo s křesťany v prvních dvou třech staletích existence církve. Šlo jim o krk, ale byli horliví. Evangelium šířili hlava nehlava a žili příkladně, a proto pro Krista získali spoustu lidí. Takovou spoustu, že přestali být menšinou. Taky ale možná přestali být nadšení. Co je platné, že začali být zralí, když se zároveň stali tak citlivými, že se už nikoho nechtěli dotknout tím, že by mu říkali, že by se měl radikálně rozejít s hříchem. Dnes jsou u nás křesťané už zase menšinou, ale ještě ne tou angažovanou. Když se podíváme na Evropu, vidíme u moci jiné menšiny. Ty horlivé.

Předně jsou to majitelé bank. Nemyslím tím kula-tého pána s viržinkem, už nežijeme za první republiky. Bankovní podnikání udělalo obrovský pokrok. Banky pronikly ke každé finanční transakci a parazitují i na tom, když někdo kartou zaplatí jakoukoli drobnost, ano, ukousnou z každého bezhotovostně zaplaceného rohlíku víc, než je zdravé. Proto jsou

tak tlusté. Jejich moc ale ovládá i zákonodárce, kteří nemají odvahu ochránit prodávce a nemravné příjmy bank omezit.

Jinou vlivnou menšinou jsou homosexuální aktivisté. Jejich ideologická východiska nejsou logická ani seriózní vědecky odůvodnitelná, a přesto už svou ideologii implantovali většinové společnosti a s úspěchem prosadili zákony, které jejich menšinu upřednostňují. Slyšel jsem pár televizních diskusí s agil-

Ve stínu Prorocké lilie

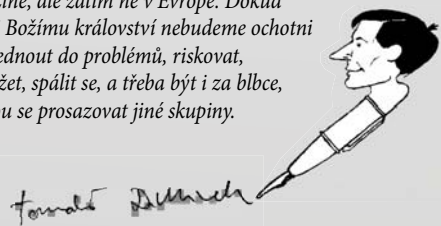
ními homosexuály. Postrádají kvalitní argumenty, ale dohánějí to nadšením a perfektní přípravou na vystoupení v médiích, čímž porážejí své většinou nepřipravené a mnohdy nezdravě agresivní oponenty. Dříve se říkalo, že homosexuální sklony má jedno procento populace, pak se to zvedlo na čtyři procenta, nedávno jsem slyšel o deseti a tak to může pokračovat až do doby, kdy homosexuálové přestanou být menšinou (promiň, to byl pokus o vtip).

A teď něco o vládě menšiny v církvi, možná přímo ve vašem sboru: Dlouho tam chodí bratr Alois, který má jako koníčka malování. Je to takové milé. Nikomu tím neškodí. Jeho obrazy se někomu líbí, většině lidí jsou lhostejné a jen pár sborových morousů říká, že Alois je amatér a že jsou to kýče. Ale co se nestalo: Sbor se přestěhoval do nových prostor. Alois, ta dobrá duše, do načančané modlitebny věnoval jeden ze svých největších obrazů, který se jmenuje „Prorocká lilie“. Když lidé obraz spatřili na výrazném místě, vyvolalo to u některých zděšení. Co tomu řeknou jejich nevěřící přátelé, které zrovna chtěli pozvat? Jestli to tam zůstane, budou si o vkusu křesťanů myslet své. Obraz v sále se nelíbil skoro nikomu, ale většině to bylo jedno.

Dva tři z těch rejpalů v následujícím týdnu kontaktovali kazatele a otevřeně mu pověřili svůj názor. „Rekl jsi to Aloisovi?“ opáčil každému z nich kazatel, načež potíživě mohli jen pokrčit rameny. Jednomu z nich kazatel pověděl, že se mu ten obraz taky nijak zvlášť nelíbí, ale že si váží toho, že ho Alois sboru daroval. Tak se obraz uhnízl do sborového sálu.

Brblalové se ale s „Prorockou lilií“ nesmířili. Na nejbližší sborové výroční schůzi se jeden z nich osmělil a vysvětlil, proč by ten obraz v modlitebně viset neměl. Jeden z účastníků navrhl, aby byla vytvořena komise pro otázky výzdoby. Do týdne se měli přihlásit zájemci, kteří by se v tom chtěli angažovat. Bylo jich nakonec pět, jedním z nich byla Aloisova sestra, dalším její manžel. Obraz tam visí dodnes.

Nezávisle na tom, na čí straně je pravda, má aktivní skupina vždycky navrch. To je naše šance. My pochopitelně nechceme prosazovat sebe ani si neděláme ambice něco ovládat – chceme lidi přivést k Ježíši. Křesťanské menšiny jsou vlivné v Íránu a v Číně, ale zatím ne v Evropě. Dokud kvůli Božímu království nebudeme ochotni zabřednout do problémů, riskovat, narážet, spát se, a třeba být i za blbce, budou se prosazovat jiné skupiny.

Byl fuč a jeho peníze s ním...

Michal Klus

B ylo mi asi třináct let, když jsme coby účastníci přípravy na konfirmaci dostali od našeho bratra faráře za úkol napsat dramati- zaci nějakého příběhu ze života Martina Luthera. Mě nejvíce fascinoval Lutherův strach uprostřed bouře, a tak jsem zpracoval právě tento moment. Jde o událost, která se odehrála 2. července 1505 u vesnice Stotterheim. Prudká bouře Luthera tak vylekala, že slíbil sv. Anně, že pokud bouři přežije, stane se mnichem. I přes velkou ne- volu rodičů tedy opustil studium práv a vydal se do kláštera.

Znovuobjevená milost

Nicméně i toto nové období jeho života bylo poznamenáno strachem. Čeho se bál? Božího soudu. Čím více se totiž snažil žít po- svěceným životem, tím více svých hříchů vi- děl a tím méně věřil východiskům, která mu byla nabízena. Žádné náboženské úkony, ho- diny modliteb a odříkání, dokonce ani pouť do Říma nedokázaly jeho rozjitřené svědomí zklidnit.

Luther nebyl sám, kdo při pomýšlení na svůj hřích prožíval zoufalství. Podobné zápasy zaží- vala spousta Lutherových vrstevníků. Bylo pro mne velmi inspirativní přemýšlet si, jak se svým hříchem a se svými pokušeními zápasil Ignác z Loyoly, pozdější zakladatel Tovaryšstva Ježí- šova (jezuitů). I on zažíval hluboké stavy bezna- děje, když si uvědomoval, jak je hřích v jeho ži- votě zakořeněný. Tato beznaděj ho vrhala do vše- lijakých extrémních postupů zápasu o svatost, a to včetně sebepoškození. Stejně jako Luther a mnozí další si uvědomoval svoji hříšnost, ale neviděl žádnou cestu ven.

Díky Boží dobrotě právě Luther znovuobje- vil, že je jen jediné možné řešení problému lid- ského hříchu, a tím je Boží milost. Na základě Písma došel k pochopení, že žádné lidské činy člověku s jeho hříchem nepomohou. Luther uvi- děl naději v Kristově milosti.

To, že jsou nám hříchy odpuštěny díky Boží milosti, je pro mnohé z nás tak zřejmé jako ma- tematika na prvním stupni. Nicméně žít Boží milostí je více než pouze vědět, že nejsem spa- sen svými skutky. Intelaktuální pochopení mi- losti samo o sobě vede nanejvýš k tomu, co Bon- hoeffler nazývá lacinou milostí. Touto milostí je třeba především žít, a to znamená být touto mi- lostí proměňován, být stále více jako Kristus. Právě to v nás činí Boží milost. Nicméně mám pocit, že samým zaměřením na milost někdy

zapomínáme na zákon. Vidím to především při evangelizaci a pokusím se to vysvětlit, protože v zemi, kde počty obrácení počítáme na prstech rukou, je jistě třeba znovu přemýšlet o tom, co je zákon a co milost.

„Vítej v klubu!“ (Nebo ne?)

Obrovskou připomínkou této pravdy je pro mne Ježíšovo setkání s bohatým mládcem (Mt 19,16–22). Jen se do té situace trochu vžijte a zkuste si upřímně odpovědět, jak byste reago- vali vy, kdyby k vám dychtivě, a přitom pokorně přiběhl zjevně bohatý či významný člověk, který by vás prosil, abyste mu řekli, jak může získat věčný život. Co byste mu poradili? K čemu byste ho vedli? Jak byste s ním jednali? A co teprve, kdybyste se dověděli, že se pravidelně modlí či pěstuje jiné chvalyhodné duchovní disciplíny! Vždyť on už vlastně Bohu věří, žije dobrý ži- vot a je připraven stát se následovníkem Ježíše. Jak byste reagovali? Byli byste šťastní bez sebe, že zrovna vám Pán Bůh někoho takového poslal a že o tom budete moci svědčit? A co dál? Jak byste reagovali na jeho prosbu? Možná bychom mu nabídli, ať se prostě pomodlí, že přijímá Je- žíše do svého srdce, a pak řekli: „Vítej v klubu, tedy v církvi.“ Nebylo by to skvělé? Měli bychom dalšího hezkého křesťana, navíc bohatého.

krátce

◆ Konference modliteb a chval.

V sobotu 3. června se v návaznosti na kon- cert Rend Collective (viz *zadní obálku*) ko- nala v Praze v Kongresovém centru Olšan- ka mezinominační Konference modliteb a chval. Na jejím uspořádání se podílel festi- val United, hnutí Modlitby 24-7, Křesťan- ská akademie mladých, hudební vydava- telství Rosa a Arcidiecézní centrum pro mládež Praha. Celkem se jí zúčastnilo 480 lidí a jejím cílem bylo povzbudit modliteb- níky a podpořit rozvoj českých chval a chvaličích skupin.

„Na festivalu United máme v posled- ních letech problém, které české koncertní a chvaličí kapely pozvat. Jde o to, že u nás mnoho kapel není, a když vzniknou, tak

Viliam Šandor

T. Polivka a K. Lachmanová

často brzy zaniknou. Moc bychom si přáli vidět chvaličí kapely v našich mládežích, ve sborech a farnostech, v našich městech, v našem národě,” vysvětluje ředitel festi- valu United Petr Hušť v konferenční bro- žuře, co organizátoři k uspořádání akce motivovalo.

Jednalo se vlastně o dvě konference v jedné. Část programu byla pro „modliteb- níky“ i „chvaliče“ společná, na konkrétní přednášky a semináře se účastníci rozdělili. Téma přímluvné modlitby měla po celý den na starosti Kateřina Lachmanová, mimo jiné autorka knihy *Síla přímluvné modlitby*. Semináře o chvalách vedli například pís- níkář Pavel Helan, pastor a autor mnoha chval Karel Řežábek, hudební producent Viliam Šandor nebo vedoucí kapely eSPé Julo Slovák. Chvaly během společného pro- gramu vedla kapela Noemiracles.

◆ Tomáš Tyrlik novým biskupem

SCEAV. V neděli 21. května byl při slavnostní bohoslužbě v těšínském kostele Na Nivách instalován nový biskup Slezské církve evangelické augsburského vyznání Tomáš Tyrlik. Obřadu se zúčastnili všichni duchovní SCEAV i řada zástupců české eku- meny, zástupci církví spřátelených ve Svě- tovém luterském svazu i představitelé aka- demické obce a místních samospráv.

Mgr. Tomáš Tyrlik (* 1969) působil jako farář ve Frýdku-Místku a v Třanovicích,

posledních šest let byl náměstkem dosa- vadního biskupa Jana Wacławka. Novým bis- kupem byl zvolen loni v červnu. Slavnostním instalováním biskupa předcházela v Českém Těšíně dvoudenní 32. řádný synod SCEAV.

◆ Evangelici vyzvali k volební účas- ti.

Synod ČCE, který zasedal ve dnech 18.–20. května v Praze, vyzval své členy k ob- čanské angažovanosti a zájmu o nadchá- zející parlamentní a prezidentské volby. „Nechceme se vzdávat odpovědnosti za veřejné věci. Jako občan se snažme poznat ty, kdo usilují o veřejné funkce, jejich programy i jejich dosavadní působení, abychom mohli posoudit, komu dát svou důvěru. ... Nadcházející volby chápeme jako příležitost pozitivně ovlivnit roli, kterou bude Česká republika hrát v následujících letech v evropské i světové politice. V řa- dě zemí získávají převahu – ani u nás ne- chybějí – hlasy, zpochybňující základní pi- líře demokracie, svrchovanost práva, svo- bodu slova, solidaritu, a tím i sám unikátní evropský politický projekt, jehož jsme sou- částí,” píše se mimo jiné v jeho oficiálním vyjádření.

Synod také schválil nové logo církve, které vzešlo z veřejné soutěže. Oficiálně ho začne používat od 1. ledna 2018.

◆ Oslava Dne Jeruzaléma poprvé

v Praze. V předvečer židovského svátku znovusjednocení Jeruzaléma, který letos připadal na 24. května, se křesťané, židé a příznivci Izraele sešli k oslavě v kated- rále sv. Víta na Pražském hradě. Připo- mněli si 50. výročí dobytí východní čás- ti Jeruzaléma – Izraeli se tehdy během šestidenní války podařilo získat zpět úze- mí ovládané Jordánskem.

Setkání, které se v Česku uskutečnilo vůbec poprvé (nezaměňovat s festivalem Dny Jeruzaléma), společně uspořádaly Federace židovských obcí v ČR, Ekume- nická rada církví, Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém (ICEJ), Český spolek přátel Izraele, Centrum Sion a vel- vyslanectví státu Izrael. Zaštilil ho kar- dinál Dominik Duka s tím, že podporuje „dialog všech tří monoteistických nábo- ženství, která jsou v Jeruzalémě zastou- pená”, podpořil ho Miloš Zeman a projev v katedrále pronesl také místopředseda sněmovny Jan Bartošek z KDU-ČSL.

Pořadatelé tvrdili, že jde o apoli- tickou akci, palestinské velvyslanec- tví bylo ovšem opačného názoru. Podle jeho vyjádření je Den Jeruzaléma ve sku- tečnosti „oslavou okupace a následné anexe východního Jeruzaléma Izrae- lem”. Česko je dlouhodobým spolen- cem Izraele, přesto Jeruzalém jako hlavní město Izraele neuznává a ambasádu

Jakže ten příběh končí v Bibli? Ježíš tomu mladému muži řekl něco absolutně nepochopitelného. Aby rozdál vše, co má, a následoval jej. Vždyť to je úplná hloupost! Spasení je přece dar Boží milosti, tak co to tady Ježíš říká? Věčný život přece není výsledek toho, že rozdáme peníze! Člověk se přece nemusí stát žebrákem, aby mohl do nebe.

Kdyby to ještě dobře dopadlo, asi bychom to nějak tolerovali. Ale ono to navíc dopadlo špatně – ten člověk odešel. Potencionální následovník Krista byl fuč a jeho peníze s ním. Proč jen mu Ježíš neřekl něco z toho, co říkal jiným? Proč mu neřekl to, co řekl představenému synagogy: „Neboj se, jen věř.“? Proč mu neřekl to, co řekl před chvílí učedníkům: „Kdo není proti nám, je s námi.“? Proč na jeho vyznání o tom, jak dodržuje přikázání, neřekl „Tvá víra tě zachránila.“? Proč mu neřekl to, co řekl věrným služebníkům: „Pojď, požehnaný mého Otce, ujmi se království, které je připraveno od založení světa. Neboť jsem hladověl, a dal jsi mi jíst, žíznil jsem, a dal jsi mi pít, byl jsem na cestách, a ujal ses mne.“? Proč Ježíš říká něco takového?

Protože není následování bez pokání. Protože není milosti bez zákona. Proto mu Ježíš řekl, aby rozdál vše, co má. Ten člověk žil s tím, že je dobrý, a opravdu se zdá, že to byl velmi morální člověk, který usiloval dodržovat zákon. Jenže hlavní využití zákona je v tom, že nám má ukázat, že ho nejsme schopni naplnit. Zákon nám má ukázat, že nedokážeme žít tak, jak Pán Bůh chce. Zákon nám má ukázat naši hříšnost.

Tento člověk ji neviděl. A proto ho Ježíš obdivně nepoklepal po rameni ani mu s obdivem neřekl, že je borec a že je už jednou nohou v nebi. Proto Ježíš přišel s tím absurdním

příkazem: „Jdi a rozdej, co máš.“ Ježíš nepřináší lék evangelia, protože tento člověk si ještě neuvědomuje hrůzu své nemoci.

Aby byl zákon zákonem...

Ježíš aplikoval zákon a chtěl tomuto muži ukázat jeho diagnózu: Nejsi dost dobrý. Ježíš mu ukázal, že v jeho životě je hřích. Ukázal mu na jeho nezdravý vztah k financím. Udělal to, protože bez pokání není následování. Bez soudu zákona není prostor pro milost.

Ten člověk potřeboval vidět sebe jako hříšníka a Ježíše jako toho, kdo zachraňuje. Proto mu Ježíš ukázal na oblast, kde byl jeho hřích nejviditelnější. Pokud by ten člověk neměl s penězi žádný problém, Ježíš by si vybral jinou oblast z jeho života. Třeba by mu řekl: „Jedno ti schází: Jdi, omluv se své tchyni za to, co jsi jí včera řekl, a budeš mít poklad v nebi.“ A pokud by neměl problém s tchyní, tak by třeba mluvil o lenivosti, pomlouvání nebo o čemkoli jiném – prostě by mu nastavil zrcadlo. Ano, Ježíš přesně věděl, co se děje uvnitř člověka. My to nevíme. Přesto nesmíme zapomenout, že i zákon musí vykonat své dílo. Až potom může přijít lék evangelia.

Když tedy protestanté letos slaví 500 let reformace, je jisté dobré si připomenout Lutherův důraz, že musíme jasně rozlišovat mezi zákonem

a milostí. Potřebujeme, aby zákon byl zákonem a milost milostí. Potřebujeme, aby zákon vedl k pokání. Potřebujeme, aby milost byla záračným lékem pro ty, kdo vidí svoji bídu.

Luther zdůrazňoval, že to nesmíme obracet. Člověka neučiníme křesťanem tím, že jej nejdříve navnadíme evangeliem a potom ubijeme zákonem. Luther takovouto evangelizaci přirovnává k situaci, kdy bychom psovi dali nejdříve přičichnout ke kosti a potom bychom ho tou kostí tloukli přes hlavu. Pamatujme, že milost se člověku stává. A stává se tam, kde je srdce připraveno zákonem. Nepřestaňme tedy zápasit o to, aby byl zákon zákonem a milost milostí.

Modlím se, abychom jako církve nepřestali věřit, že Pán Bůh člověka vede k sobě skrze po-

Spasení je přece dar Boží milosti, tak co to tady Ježíš říká? Vždyť to je úplná hloupost!

kání. Modlím se, abychom moudře a se vši láskou k tomuto pokání vedli. Modlím se, abychom viděli ty, kteří zlomení svojí bídou žasnou nad krásou Boží milosti.

Ing. Michal Klus, M.Div., je pastorem SCEAV v Trinci.

má v Tel-Avivu (stejně jako většina zemí světa). To se snaží proizraelské organizace změnit – dvě z pořádajících organizací se už v minulosti obrátily na české poslance s peticí vyzývající k uznání Jeruzaléma jako hlavního města Izraele. Podle kritiků lze tedy jen stěží uvěřit tomu, že politika v české oslavě Dne Jeruzaléma nehraje žádnou roli.

♦ **Českým poslancům vadí protiizraelské UNESCO.** Ve stejný den, kdy proběhla oslava Dne Jeruzaléma, tedy 23. května, čeští poslanci přijali usnesení, které označuje UNESCO za zpolitizovanou organizaci nepřátelskou vůči Izraeli. Navrhl ho místopředseda poslanecké sněmovny za KDU-ČSL Jan Bartošek. Kritika je reakcí na květnovou rezoluci výkonné rady Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu, která explicitně popírá izraelskou svrchovanost nad Jeruzalémem. Poslanci vyzývají českou vládu, aby se zaslazovala o respektování Jeruzaléma coby hlavního města Izraele a aby zastavila veškeré platby členských příspěvků UNESCO. Jenom za letošní rok se jedná o částku cca 30 milionů Kč. Pro návrh hlasovalo 82 poslanců napříč politickým spektrem, 29 jich bylo proti.

Krok českých poslanců poté ocenil izraelský předseda vlády Benjamin Netanjahu v dopise, který poslal českému prezidentu

Miloši Zemanovi. Izraelský premiér vyjádřil „jménem izraelských občanů nejhlubší uznání za statečnou rezoluci“. Tato inspirativní rezoluce se objevila v době, kdy je Izrael opětovně nucen bránit nejzákladnější a nezvratné pravdy. Tím, že český parlament oficiálně uznává Jeruzalém jako hlavní město státu Izrael, potvrdil 3000 let staré spojení židovského národa s jeho svatými městy, uvedl Netanjahu.

♦ **Fajfr a Duka u papeže Františka.**

Předseda ERC v ČR Daniel Fajfr vykonal ve dnech 30. 5. až 2. 6. 2017 služební ces-

tu do Vatikánu. Doprovodil státní delegaci, kterou vedl náměstek ministra zdravotnictví Václav Kolaja a náměstek ministra zahraničí Tom Philipp. Křesťanskou část výpravy reprezentoval kardinál Dominik Duka. Fajfr se zúčastnil společného jednání se zástupci českého velvyslanectví ve Vatikánu ve věci kandidatury na pořádání Světového dne mládeže v Praze v roce 2022. Účelem návštěvy Vatikánu bylo také pozvání papeže Františka do ČR a předání ob-

razu Lidické madony u příležitosti 75. výročí vypálení Lidic.

♦ **V Praze proběhne Den pro rodinu.**

„Asi nikdy v dějinách nebyla rodina pod takovým tlakem, jako je dnes,“ uvedl pastor KS a člen přípravného týmu Dne pro rodinu Lubomír Ondráček. „Přibývá rozvodů, dětí narozených mimo manželství, různé studie se snaží vysvětlit, že člověku není přirozený monogamní vztah a je snaha za rodinu považovat jakékoli soužití, nejen klasické soužití muže, ženy a dětí. Protože víme, jaký je Boží plán, nemůžeme jako křesťané mlčet a potřebujeme společností připomenout, že co je rodina, je jasné a že klasická rodina, která mimo jiné plodí a vy-

chovává další daňové poplatníky, kteří zajistí udržitelný chod společnosti, se dostává do menšiny a zasluhuje ochranu a podporu. Z tohoto důvodu vznikl projekt Den pro rodinu. Není to protest, ale připomenutí, že klasická rodina je stále tady.“

Účastníci akce se sejdou 12. 8. ve 14:00 na Ovocném trhu v Praze, aby společným

pochodem na Kampu vyjádřili, že rodina je pro ně stále hodnotou. Význam a úlohu rodiny tak chtějí připomenout naší společnosti. Zvou nejen rodiny s dětmi, ale každého, kdo zastává biblický pohled na stvoření a rodinu. Od 15:00 bude akce pokračovat společným programem na Kampě.

„Rodina, jako nejstarší instituce, nevznikla jako dobrý nápad člověka, aby se časem změnila, jak to zrovna vyhovuje,“ řekl předseda Rady CB a předseda ERC Daniel Fajfr. „Rodina je geniálním, univerzálním a nadčasovým tvůrčím činem Stvořitele a vyplatí se o ni pečovat. Těší mě, že organizace, politické strany a společnosti, kterým není současná krize rodin lhostejná, se spojily a vystupují na podporu rodiny. Jedním z počínů je srpnová akce „Den pro rodinu.“

„Neváhejte a přijďte tuto akci podpořit,“ řekl k tomu Ondráček. „Kromě mimopražských zvu zvláště obyvatele Prahy. Vět-

šinou se akcí zúčastní více mimopražských než pražských účastníků. Co kdyby to letos bylo jinak?“

www.denprorodinu.eu

Donald Trump na Blízkém východě

Nováček v Bílém domě navštívil centra tří náboženství

Johannes Gerloff

Svě zahraniční cesty zahájil pětáctýřicátý prezident Spojených států demonstrativní návštěvou středisek tří velkých monoteistických náboženství – judaismu, křesťanství a islámu. 21. května navštívil hlavní město Saúdské Arábie a 22.–23. května Svatou zemi, aby se pak ihned vydal dále do Vatikánu. V jeho asi šestisetčlenném doprovodu byla kromě jeho choti Melanie i jeho dcera Ivanka s manželem Jaredem Kushnerem.

Saúdský úvod: „Abú Ivanky“

Středem bedlivé pozornosti ze strany Izraele bylo již jeho vystoupení v Saúdské Arábii. Podnikateli, jemuž se na Západě tolik vysmívají, připravilo toto království přijetí „hodné krále“. Celý měsíc věnoval 81letý král Salmán cestám po Asii, aby v Rijádu shromáždil představitele pětapadesáti muslimských zemí – prakticky celý sunnitský svět. Izraelci si otevřeně kladli otázku: Jak to, že se to nepovedlo předchozímu americkému prezidentovi se jménem Hussein?

U Zdi nářků

Izraelští pozorovatelé si hned všimli, že si v Saúdské Arábii ani Melania, ani Ivanka nevzaly nic na hlavu. Skutečnost, že o několik dní později měly obě ženy spjaté s Trumpem rodinným poutem při návštěvě u papeže černou pokrývku hlavy, činí z této události prohlášení. Ozvaly se pobavené hlášky, že se v arabských médiích o americkém prezidentovi mluvilo brzy jenom jako o „abú (otci) Ivanky“, zatímco po sociálních sítích se šířily filmové záběry neskrývané

lačných pohledů, které na obě Trumpovy dámy vrhali staří ctihodní šejchové.

Trumpova slova před vznešeným fórem „arabsko-islámsko-amerického summitu“ byla bezpříkladně jasná. Asi ještě nikdy nikdo tak v rijádských palácových sálech nepranýřoval „útlak žen, pronásledování Židů a masakrování křesťanů“. Prezident našel odvahu k projevu, jakému mohl porozumět i obyčejný člověk na ulici v Orientu – na adresu islamistického teroru totiž řekl: „Barbarství nikdy nepovede k slávě. Stranění zlu vám nijak nepřidá na cti. Zvolíte-li cestu teroru, bude váš život prázdný, bude krátký – a vaše duše bude odsouzena.“

Dohoda s královstvím wahhábítů – bohatým na ropu, avšak ultrakonzervativním – o dodávce zbraní za 110 miliard amerických dolarů udělala Izraelcům vrásky na čele.

Pradávné a věčné sepětí

Když poté Trumpův průvod dorazil do Izraele, volali komentátoři jeden přes druhého: Tohle je „úplně jiné“ ovzduší v porovnání se všemi minulými návštěvami amerických prezidentů! A vypadalo to, že jsou v tom všichni zajedno – dokud známý televizní novinář Oren Nahari nezakontroval: „Tohle není návštěva, to je demonstrace přátelství!“

Zpočátku se ještě hodně zdůrazňovalo, že nového prezidenta není vůbec možno zhodnotit, že se neví, co za jeho slovy vězí. „Mnozí Izraelci mají Trumpa rádi ne proto, že je tím, čím je,“ slyškoval jeden hlas, „nýbrž proto, že něčím není: Není to Obama ani Clintonová...“ Když ale Šmuel Rabinovič, vrchní rabín Západní zdi, a Mordechaj Eliav, ředitel Nadace odkazu Západní zdi, podávali Trumpovi výklad k plánum starého chrámu z Šalomounových a Herodových časů, izraelští novináři si zavtipkovali: „Kdo ví, co mu to tam ukazovali. Opravdu jenom plány z minulosti? Co když to byly plány, jak by měl chrám vypadat v budoucnosti? A k tomu prosba o příspěvek a nabídka, že Třetí chrám pojmenují po Trumpovi?“

Nežli Trump pronesl v Izraelském muzeu v Jeruzalémě svou řeč na rozloučenou, pozdravil Netanjahu svého hosta slovy: „Musíme společně zničit ty, kteří oslavují smrt, a ochránit ty, kteří si váží života.“ Trump odpověděl proslovem,

Benjamin Netanjahu a Donald Trump

jemuž podle izraelských komentátorů „chyběla jakákoli vyváženost“. Pětáctýřicátý americký prezident podtrhl „sepětí židovského národa se Svatou zemí“ jako „pradávné a věčné“. Vyprávěl, že se u Západní zdi modlil za moudrost – v tom, kdo zná Bibli, to vyvolalo vzpomínku na rozhodující modlitbu mladého krále Šalomouna. A v ústředním památníku holokaustu pronesl Trump obligátní: „Už nikdy!“

Trump se odvážil ohledně teroru pronést slova, jaká z úst jeho předchůdce nikdy nezazněla.

Dále Trump vyjádřil svou „úctu všemu, čeho židovský národ dosáhl,“ a připojil slib: „Moje vláda bude vždy stát při Izraeli!“ Prohlášení „Íránští vůdcové opětovně vyzývají ke zničení Izraele – ale ne pokud tu budu já, Donald J. Trump!“ kvitovaly přítomné izraelské honore ovacemi vestoje, jaké tu ještě nebyly. Oren Nahari to shrnul: „To nebyla jen řeč na podporu Izraele. To byl sionistický projev. Bylo to programové prohlášení jeho vlády.“

Ještě nikdy – bylo slyšet znovu a znovu – nenavštívil žádný americký prezident Izrael tak brzy po nastoupení do úřadu. Platí to ostatně i pro Vatikán, a i tam si toho všimli. Jako první úřadující prezident USA vůbec navštívil Trump východní Jeruzalém, Staré město a Západní zed. Izraelští novináři nadšeně připomínali, že „Ivanka přestoupila k židovství“ a vlastně se teď jmenuje „Jael“.

Foto: Avi Ohayon – GPO

Z opozičních kruhů zazněla kritika, že se Trump nesešel s představiteli občanské společnosti ani s vůdcem opozice Jicchakem Herzogem. Toho pozdravil při oficiálním uvítání na Letišti Ben Guriona krátkým stiskem ruky.

Při toleranci k násilí není mír možný

Druhý den Trumpovy návštěvy ve Svaté zemi začal v důležitém městě Palestinské autonomie – Betlémě – setkáním s prezidentem Mahmúdem Abbásem. Izraelci kriticky sledovali, že Trump očividně převzal Obamovu verzi, podle které je izraelsko-palestinský konflikt jádrem všech střetů na Blízkém východě, a snad dokonce na celém světě.

Pak ovšem pokračoval tak, jak začal v Rijádu, a „Abú Mázínovi“, jak Abbáse nazývá arabský lid, se vši otevřeností řekl to, co ten asi u sebe doma ještě od žádného západního politika neslyšel. „Teroristy a extrémisty, jakož i všechny, kteří jim poskytují pomoc a podporu, musíme z naší společnosti navždy vypudit,“ poučil Donald Trump svého hostitele a dodal: „Mír nemůže nikdy zapustit kořeny v prostředí, kde se toleruje, financuje a odměňuje násilí.“

Dan Shapiro, velvyslanec Obamovy vlády v Tel Avivu, si povšiml, že právě v okamžiku, kdy se Trump v Betlémě setkal s Abbásem, se rozlétlá zpráva o sebevražedném útoku na Manchester. Tento americko-židovský diplomat, který mluví plynule hebrejsky, po-

znamenal: „Netanjahu nebyl daleko od pravdy, když poukázal na to, že kdyby byl ten sebevražedný atentátník Palestinec a oběti Izraelci, mohla by si teroristova rodina činit nárok na doživotní důchod.“ Pět procent celkového domácího rozpočtu úřadu Palestinské autonomie řízeného Abbásem jde na „plat“ teroristům a jejich rodinným příslušníkům.

Během celé své cesty se Trump – jak před muslimskými, tak před židovskými posluchači, v Rijádu i v Betlémě, stejně jako v Tel Avivu a v Jeruzalémě – odvážil takových výroků o teroru, jaké z úst jeho předchůdce nikdy nezazněly. V rozhodném protikladu k Obamovi vidí Trump souvislost mezi islámem a celosvětovým terorismem. Oproti svým vlastním dřívějším výrokům, například během volebního boje, se však na této cestě snažil rozlišovat mezi islámem jako světovým náboženstvím a „islamismem“ jako příčinou teroru, s tím, že islamismus je politickou ideologií, která islámského náboženství zneužívá pro své ospravedlnění.

Nově zamíchané karty

„Írán nebude nikdy vlastnit atomovou bombu.“ Donald Trump tento refrén, který mluvil všem jeho hostitelům ze srdce, neúnavně opakoval. Naplánováním cesty z Rijádu přes Jeruzalém a Betlém do Vatikánu nesl jasně poselství proti šíitské frontě, která se vytvořila od Libanonu přes Sýrii a Irák až do Teheránu.

Poprvé přišel prezident USA s požadavkem, že Írán musí rozpustit šíitské milice v Libanonu a Iráku. Trump zcela zřetelně usiluje o návrat Ameriky na Blízký východ. Chce opět ovládnout vakuum, které zanechal jeho předchůdce a do nějž se mnohde pod ochranou Ruska vedral Írán. „Zcela nezávisle na Izraeli,“ zní poznatek profesora Eugena Kontoroviče z izraelského think-tanku Kohelet Policy Forum, „se Obamova vláda v arabském světě těšila mnohem menší důvěrou než kdy předtím.“

Podle Kontoroviče by mohlo za Trumpa dojít ke zcela novému zamíchání karet. „Dosed se čekalo, že Izrael něčím přispěje. Podle toho se mohla Izraeli přičítat vina, když třeba něco nefungovalo.“ Tento způsob uvažování je Trumpovi zcela cizí. „Od té doby, co je v úřadě,

uveřejnilo izraelské mírové hnutí Šalom achšav (Mír teď) čtyři nebo pět zpráv o tom, co všechno dělá Izrael špatně. Ani jedna z nich nezbudila u Bílého domu zájem.“

Trump má očekávání, pokud jde o arabský svět. Saúdskoarabského krále Salmána neúnavně představoval jako „vskutku moudrého muže“. Častěji zdůraznil, že Palestinci si přejí mír. Ovšem – a tím se zásadním způsobem liší od svých předchůdců a jiných západních politiků – nechce očividně Izraeli nijak předepisovat, jak má vypadat další cesta.

Ne sny, nýbrž tachles (věcnost)

Trump toho příliš nenapovídá o snech a hodnotách. Jako obchodník mluví o tom, co lze vyjednat. A zřejmě si všiml, že se toho v arabském světě v minulých letech mnoho zásadně změnilo. Celé země, jako třeba Jemen nebo Libanon, jednoduše přestaly existovat.

A zdá se, že si všiml i toho, že hlavní starosti arabsko-sunnitských zemí je dnes Írán. „Zahájí-li Trump o mnoho tvrdší kurz proti Íránu,“ myslí si Kontorovič, „může si přeložit americké velvyslanectví třeba na Chrámovou horu, a Saúďové ho přesto budou nazývat svým mužem roku.“

Takže situace zůstává napínavá. „Palestinci si – podle Kontoroviče – osvojili jedno: Čím častěji řekneme „ne“, tím víc nám v budoucnu nabídnou. Přeložení amerického velvyslanectví z Tel Avivu do Jeruzaléma by pro ně bylo signálem, že mají co ztratit.“ To, co se dosud rozumělo výrazem „mírový proces“, bylo vymyšleno před „Arabským jarem“ a vzestupem černé vlajky Islámského státu. „Izrael by se dopustil veliké chyby, kdyby kul nějaké dlouhodobé plány s Abbásem. Ten už je starý...“ – a navíc mezi mladými lidmi ve svém národě nijak populární.

Při posuzování první zahraniční cesty nového politika v Bílém domě je možná mnohem důležitější slyšet to, co neřekl. Ani slovem se Trump nezmínil o „hranicích před rokem 1967“, nikdy nemluvil o „zemi za mír“, o „vrácení okupovaných území“ nebo o „konci okupace“. O „dvoustátním řešení“ nebo o „palestinském státě“ se zmínil stejně málo jako o požadavku, aby Izrael omezil svou osídlovací aktivitu.

Všechny tyto postřehy by ovšem neměly svádět k ukvapeným závěrům. Na hodnocení kurzu Trumpovy vlády je příliš brzy. Jisté je, že mnoho věcí se změní. Stejně oprávněné je však i varování bývalého amerického velvyslance Shapira, že Trump je nevypočitatelný: „Nikdo se nemůže spolehnout, že mu dobrý vztah s ním vydrží do rána – a kdyby se něco mělo změnit, dovědí se o tom ti, kterých se to týká, z Twitteru.“

□ překlad Ivana Kultová

S izraelským prezidentem Reuvenem Rivlinem

Autor je německý novinář dlouhodobě žijící v Jeruzalémě.

Spolupracuje s českým Institutem Williama Wilberforce (www.wilberforce.cz).